

Kaikkiin lähteviin laivoihin on hankittava lipput etukäteen

Pirjo Salo,
Asiantuntija

Osaamisentaito

Jatkuva liike on muodostunut toimintatavaksi. On kasvettava uuteen asennoitumiseen sekä työntekotavoissa että kouluttautumisessa. Uusien teknologioiden hallinnan tarve kasvaa jatkuvasti. Yhä useammilla aloilla tarvitaan jatkuvaa erikoistumista. Verkottumisen seurauksena yksittäiset työntekijät tarvitsevat samaan aikaan hyvin syvällisiä konkreettisiä taitoja ja laaja-alaista teknisten taitojen ja kokonaisuuksien hallintaa.

Kyvykkyysvalikoima

Tietoyhteiskunnan yksi välttämätön kehityssuunta on sirpaloituminen siten että pienelläkään osaamisalueella ei voi säilyttää kaiken kattavaa tietämystä. Pirstoutumiseen voi vastata huolehtimalla omasta kyvykkyysvalikoimastaan eli olemalla oikealla tavalla kyvykäs oikeassa käyttötilanteessa. Tietoteollisuuden alueella sekä työntekijän että yrityksen kyvykkyyttä ovat koetelleet viime aikoina mm:

- web-tekniikoita tarvitaan lähes kaikkialla,
- oliopohjaisuus lisääntyy ja oliosaajien kysyntä kasvaa jatkuvasti,

- ti, tiedonhallinnan ja tietokanta ratkaisujen asiantuntijoista on jatkuva pula,
- vaativat asiakasprojektit edellyttävät taitoa hankkeiden johtamiseen ja läpivientiin sekä asiakassuhteen hoitamiseen ja asiakkaan toimintaprosessien ymmärtämiseen,
- järjestelmäarkkitehtuurista vastaavien, monipuolisesti teknologiaa osaavien teknisten arkkitehtien tarve kasvaa.
- v.2000 ja Euro -hankkeet aiheuttavat paineita ennen kaikkea jaksamiselle,
- Sähköisestä kaupasta maailmankylässä odotetaan suuria.

Elinikäinen oppiminen

Koulujärjestelmän antama koulutus keskittyy lapsuus- ja nuoruusvuosiin ja lamavuosilta tuttu uudelleen koulutus kohdistuu keski-ikään, joten elinikäisestä oppimisesta puhuminen lineaarisen koulutusrakenteen yhteydessä ei ole aivan oikea. Osaamisen tarve muuttuu yhä nopeammin ja jatkuva kouluttautuminen on entistä tärkeämpää. Koulujärjestelmän joustavuuden lisääminen laajentaisi oppilaiden vapautta säädellä opintojen sisältöä ja ajankäyttöä.

Liian pitkä koulutusaika

Suomessa korkeakoulusta valmistuneiden kokonaiskoulutusaika on noin 20 vuotta, jonka jälkeen siirrytään työelämään. Koulutus kestää liian kauan verrattuna kilpailijoihin. Tietotekniikka-alan työtilanne on nyt hyvä ja yhä useammat opiskelijat työskentelevät yrityksissä myös lukukausien aikana, mikä aiheuttaa opiskelun ja valmistumisen siir-

tymisen kauemmas tulevaisuuteen.

Melkein valmis vanhus

Edellinen atk-alan kuumentuminen osui 70-luvun lopulle. Alan kuumetessa 'gradua-vaille-valmiit' harjoittelijat jäivät työelämään ja ikuisten ylioppilaiden tilalle tulivat entiset opiskelijat. Kahdenkymmenen vuoden aikana on tietysti käyty viikon ja parin päivän kursseja sekä saatu rankasti kokemusta. Koulutuspohjan paikkaamiselle pidemmällä täydennyskoulutuksella, lisäkoulutuksella tai jatko-opiskelulla on kuitenkin tarvetta, vaikkakaan yli 35-vuotiaita ei aika ajoin ole pidetty rekrytointikelpoisina.

Jatkuva kehittyminen

Yritysten organisaatiot ovat jatkuvassa liikkeessä ja työn keskipisteenä on asiakas ja asiakkaan tarpeet. Täydennyskoulutusta tarvitaan lisää. Muutoksen sieto, joustavuus ja asiakasrajapinnan vaatimusten kasvaminen muuttavat myös johtamista.

Jatkuva nopea muutos edellyttää yksilöltä jatkuvaa uudistumista ja muutoksen hallintaa. Jokaisen ihmisen on entistä napakammin pidettävä huolta omasta kehitymisestään. Ammattitaidosta huolehtiminen ei voi jäädä työnantajan tarjoamien mahdollisuuksien varaan. On viisasta huolehtia siitä että osaaminen on riittävän laaja-alaista pärjätäkseen ankeampinakin aikoina.

Pirjo Salo,
Tietoenator oyj
Pirjo.Salo@rtietoenator.com